

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет "Проф. д-р Асен Златаров", м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

у зв'язку з поглибленням світової економічної кризи. Аналіз державного боргу за останні шість років свідчить про неухильну тенденцію до зростання цього показника (табл. 1).

Екологічна безпека також має показники, які є віддзеркаленням рівня екологічної політики в державі. До системи показників оцінки стану екологічної безпеки входять наступні показники [4]: державні витрати на охорону навколишнього середовища, у % до ВВП; ресурсоемність економіки (витрати природних ресурсів на одиницю валової доданої вартості); рівень енергоемності ВВП (кг умовного палива/грн); інвестиції в основний капітал, спрямовані на будівництво і реконструкцію природоохоронних об'єктів, придбання обладнання для реалізації заходів екологічного характеру, у % до ВВП; рівень економічних збитків від надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, у % до ВВП.

Запропонований перелік показників (індикаторів) може бути використаний для оцінки стану національної безпеки в екологічній сфері. Але на жаль не всі з них є можливість оцінити. На думку експертів, значення енергоемності ВВП за 2015 рік розрахувати не вбачається можливим з огляду на відсутність енергетичного балансу за цей же рік, який буде підготовлено Держстатом в кінці 2016 року [5].

Видатки на охорону навколишнього середовища виділяються з доходів які формуються від ресурсно-екологічних податків. Тому ми вважаємо, що обсяг їх надходжень є визначальним показником при здійсненні видатків на охорону навколишнього середовища. За останні п'ять років питома вага ресурсно-екологічних платежів у структурі доходів бюджету в Україні має тенденцію до зниження (табл. 2) і є нижчою ніж в постсоціалістичних країнах-членах ЄС.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

студент гр. М–31 **Перепека Є. І.**

Сумський державний університет (Україна)

Ефективність – це важлива та одна з найголовніших умов здійснення зовнішньоекономічної операції та діяльності в цілому. Економічна ефективність ЗЕД трактується у широкому значенні, а саме на рівні національної економіки, та у вузькому розумінні, тобто на рівні підприємств та окремих проектів. Зміст економічного ефекту на народногосподарському рівні розглядається як зіставлення доходів і витрат від зовнішньоекономічних операцій. Виділяють прямий і непрямий ефекти [3].

Прямий ефект проявляється в момент, коли відбувається економія національних витрат на виробництво експортної продукції, а саме в той час якщо ці витрати є нижчими, ніж світові, а також економії від імпорту, якщо

витрати на імпорт менші, чим могли б бути виходячи з умов власного виробництва аналогічної продукції.

Непрямий ефект виникає при позитивному впливі ЗЕД на економічний розвиток країни, тобто при прогресивних структурних зрушеннях, підвищенні рівня технічного забезпечення виробництва та промислового потенціалу.

В узагальненому розумінні під ефективністю ЗЕД розуміють співвідношення сукупності затрат і доходів від цієї діяльності. Для того, щоб досягти найбільшої економічної ефективності ЗЕД необхідно покращити виробництво експортної продукції, і тоді буде змога одержати найбільшу виручку на одиницю затрат, та імпортувати саме ті товари, власне виробництво яких викликало б найбільші затрати на одиницю вкладених валютних коштів [1].

Розглядаючи систему показників, що впливають на економічну ефективність ЗЕД, то можна розділити їх на дві групи, а саме:

1) показники ефекту – це абсолютні величини, що виражаються у відповідних грошових одиницях як різниця між результатами та витратами.

2) показники ефективності, виражені співвідношенням результатів до витрат (у відносних одиницях).

Принципи при розрахунку показників дають змогу правильно виявити економічну ефективність. Існують такі принципи:

- принцип найбільш повного обліку всіх складових витрат і результату. Якщо є неповний облік витрат та отриманих результатів, то рішення можуть бути невірними;

- принцип порівняння з базовим варіантом. Неправильний вибір бази порівняння призводить до неточних оцінок;

- принцип приведення витрат і результатів у порівнянний вигляд за якістю, періодом часу, обсягом та іншими параметрами;

- принцип приведення різночасних витрат і результатів до одного моменту часу [2].

Стратегія ЗЕД, що включає в себе внутрішні можливості підприємства та ринкові умови, в яких знаходиться підприємство забезпечує конкурентоспроможність підприємства на зовнішньому ринку. Щоб розробити ефективну стратегію необхідний повний та чіткий аналіз діяльності підприємства, а саме такі дії:

- провести систематичний аналіз ефективності ЗЕД на умовах фінансово-економічного аналізу та розробити матрицю SWOT;

- зробити аналіз зовнішнього середовища, який включає в себе оцінку постачальників, конкурентів та споживачів, аналіз пропонуваного підприємством та конкурентами товарів для виявлення етапи життєвого циклу товару та можливості його зміни;

- розробити матричний аналіз, що дасть змогу визначити ринок привабливості ЗЕД підприємства;

- скласти систему стратегій із розрахунком вірогідності їх запровадження для досягнення мети [4].

Таким чином, для того, щоб забезпечити ефективне функціонування підприємства потрібно оцінити та проаналізувати економічну ефективність ЗЕД цього підприємства, що допоможе оцінити структуру, можливості та напрямки зовнішньоторгового обороту підприємства. Показники ефективності ЗЕД підприємства виявити вигідність зовнішньоекономічних операцій з імпорту і експорту.

1. Піддубний І. О. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник/ І. О. Піддубного. – 2-е видання. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. - 252 с.

2. Криченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О.А. Криченко - 2-е вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 518 с.

3. Шкурупій О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб./ О. В.Шкурупій, В. В. Гончаренко, І. А. Артеменко - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.

4. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність/ А. П. Рум'янцев, Н. С. Рум'янцева / 2-ге вид. перероб. та доп. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 296 с

Науковий керівник: доц. Лукаш О. А.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ

студентка гр. Мк-31 Прокопенко М.О.

Сумський державний університет (Україна)

Світові процеси розвитку міжнародних економічних відносин пов'язані з стрімкою науково-технічною революцією, інтенсифікацією міжнародних господарських зв'язків, глобалізацією економічних процесів, інтеграцією країн до світового співтовариства.

Україна знаходиться в досить вигідному географічному положенні (проходить багато транзитних шляхів між країнами Європи та Азії, є море, тобто можливо транспортувати продукти кораблями в інші країни) та клімату, що сприяє розвитку сільського господарства та міжнародної спеціалізації на ньому.

Однак, є досить багато проблем розвитку міжнародних економічних відносин України. Одним з найбільших факторів, що є причиною виникнення проблем, є зона АТО. Вона «відлякує» інвесторів через нестабільне політичне та економічне положення регіонів, тому вкладання коштів та капіталу в країну є ризикованим і далеко не всі готові піти на такий ризик.

Іншою проблемою є демографічна проблема. Україна є країною, що розвивається та має розвинутих країн-сусідів з Європейського союзу. Тому в країні від'ємне сальдо міграції, адже люди емігрують в країни, де вони матимуть більшу заробітну плату за легшу роботу, ніж робота в Україні. Окрім цього, розвинені країни є магнітом для науковців та дослідників, які